Росте в гурті стрункіх, пишних ровесниць. Росте, покривлена, вже тридцять років. Якби всохла, були б її зрубали, а так мусить мучитися.

Старий дубовий пень станув на заваді, але вона підняла своє коріння понад нього, сп’ялася на тому корінні, як на ногах, і помалу росла вгору. Найменша пилинка паде на землю, все йде до землі, а деревина здіймається до сонця. Власний тягар зігнув її так, що в половині росту почала втрачати рівновагу і хилитися на інші смереки, але зібрала останки сил, подалася кульбакою назад і звідси могла вже рости просто вгору.

І деревина має свої пригоди, свою долю. Ціле життя на одному місці, а довкола цікаво. Щохвилини нова відтінь, нова зміна в природі. Так і та смерека. При злиднях зрівнялася з іншими смереками, і коли каня плавала над лісом, то ніяк не могла пізнати зверху, які там болі криються долом.

— Дивіться, яка цікава смерека! І так може вона встояти перед бурями на тім високім корінні!

Тут чоловік ударить палицею або цюкне сокирою, аж верх заметушиться, і всі пробують її силу.

І має вона на собі багато старих і нових ран. Смола спливає по них. Має чорні сліди від вогню, який підложила людська рука.

Не раз вона так хитається, що ось-ось упаде. Але поки що вона купає у промінням галузки і шепоче свої думи. Може, завтра виверне її ураган або людська злоба, але сьогодні її зелений верх ще під небом і сонцем.

1907